

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Фонд Східна Європа

Кримінальна відповідальність за викрадення чужого майна (досвід країн Європейського Союзу)

Інформаційна довідка, підготовлена Європейським інформаційно-дослідницьким центром на запит народного депутата України

Європейський інформаційно-дослідницький центр створено з метою надання народним депутатам України інформації, яка може бути використана ними у законотворчій діяльності. Діяльність Європейського інформаційно-дослідницького центру здійснюється в рамках програми USAID "Рада: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво", що виконується Фондом "Східна Європа". Більше про центр на сайті <http://euinfocenter.rada.gov.ua/>

Резюме

Крадіжка — це викрадення чужого майна з метою його незаконного привласнення.

У розглянутих країнах крадіжка карається:

- штрафом (Естонія, Литва, Латвія, Німеччина, Польща, Франція)
- виправними роботами (Латвія, Литва)
- обмеженням волі (Литва, Польща)
- арештом (Латвія, Литва, Польща)
- позбавленням волі (наприклад, в Естонії на строк до 3 років, Литві — до 2 років, Австрії — до 6 місяців, Швеції — до 2 років)

Крадіжка, вчинена **повторно**, карається:

- в Естонії — штрафом або позбавленням волі на строк до 5 років
- у Латвії — штрафом, громадськими роботами, арештом, позбавленням волі на строк до 4 років

Крадіжка, вчинена **групою осіб**, карається:

- в Естонії — штрафом або позбавленням волі на строк до 5 років
- в Австрії — позбавленням волі на термін до 3 років
- у Німеччині — позбавленням волі на строк до 10 років

Міжнародний досвід (порівняльна таблиця)

Країна	Регулювання	Визначення «крадіжки»	Покарання за вчинення крадіжки	Покарання за вчинення крадіжки повторно, групою осіб та за інших обставин
Естонська Республіка	ст. 199 Кримінального кодексу ¹	Крадіжка — заволодіння чужим рухомим майном з метою незаконного привласнення.	<ul style="list-style-type: none">• штраф• тюремне ув'язнення на строк до 3 років	Крадіжка карається грошовим стягненням або тюремним ув'язненням на строк до 5 років , якщо: <ol style="list-style-type: none">1) об'єктом діяння є вогнепальна зброя, боєприпаси, вибухові речовини2) об'єктом діяння є наркотичні речовини3) об'єктом діяння є предмет, який має велику культурну чи історичну цінність4) діяння вчинено особою, яка раніше вчиняла крадіжку, розбій, привласнення чужого майна5) діяння вчинено у великих розмірах6) діяння вчинено групою осіб

¹ Karistusseadustik — <https://www.riigiteataja.ee/akt/184411>

				7) діяння вчинено з проникненням 8) діяння відбулося повторно
Латвійська Республіка	ст. 175, ст. 176 Кримінального кодексу ²	Крадіжка — таємне або відкрите викрадення чужого рухомого майна.	<ul style="list-style-type: none"> • штраф • громадські роботи • арешт • позбавлення волі на строк до 2 років 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Крадіжка, вчинена повторно або групою осіб за попередньою змовою, карається позбавленням волі на строк до 4 років, арештом, громадськими роботами, штрафом, з конфіскацією або без конфіскації майна. 2. Крадіжка, вчинена з проникненням у квартиру або інше приміщення, карається позбавленням волі на строк до 5 років, тимчасовим позбавленням волі, громадськими роботами, штрафом, з конфіскацією або без конфіскації. 3. Крадіжка, вчинена у великих розмірах, а також крадіжка наркотичних, психотропних, отруйних, радіоактивних, вибухових речовин, вогнепальної зброї або боєприпасів карається позбавленням волі на строк від 2 до 10 років, з конфіскацією або без конфіскації майна, а також контролем поліції на термін до 3 років. 4. Викрадення чужого рухомого майна, поєднане з насильством, — розбій — карається позбавленням волі на строк до 5 років, тимчасовим позбавленням волі, громадськими роботами, штрафом, з конфіскацією або без конфіскації майна, а також контролем поліції на термін до 3 років (ст. 176 КК).
Литовська Республіка	ст. 178 Кримінального кодексу ³	Крадіжка — викрадення чужого майна.	<ul style="list-style-type: none"> • штраф • громадські роботи • арешт • обмеження волі • позбавлення волі на строк до 3 років 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Крадіжка з незаконним проникненням у приміщення, сховище або на територію, що охороняється, карається штрафом, арештом, обмеженням волі або позбавленням волі на строк до 5 років. 2. Крадіжка майна великої цінності, карається позбавленням волі на строк до 7 років. 3. Крадіжка майна невеликої цінності, карається громадськими роботами, штрафом, арештом, обмеженням волі.
Королівство Швеція	ч. 8, ст.1-13 Кримінального	Крадіжка — незаконне привласнення чужого	<ul style="list-style-type: none"> • позбавлення волі на строк до 2 років 	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Малозначна крадіжка» карається штрафом або позбавленням волі на строк до 6 місяців.

² Krimināllikums — <https://likumi.lv/doc.php?id=88966>

³ Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas — <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.2B866DFF7D43>

	кодексу ⁴	майна	<ul style="list-style-type: none"> • штраф 	<ol style="list-style-type: none"> 2. «Тяжка крадіжка» карається позбавленням волі на строк від 6 місяців до 6 років. 3. Особа, яка застосовувала насильство, карається позбавленням волі на строк від 1 року до 6 років [та ін.]
Республіка Польща	ст. 278 Кримінального кодексу ⁵ , ст. 119-131 Кодексу правопорушень ⁶	Крадіжка — заволодіння чужим рухомим майном з метою привласнення.	<ul style="list-style-type: none"> • штраф • арешт • обмеження волі • позбавлення волі на строк від 3 місяців до 5 років 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Якщо крадіжку скоєно відносно найближчої особи, провадження може розпочатися за заявою потерпілого⁷ [та ін.]
Республіка Австрія	ст. 127-131 Кримінального кодексу ⁸	Крадіжка — вилучення чужого рухому майна з метою його протизаконного привласнення.	<ul style="list-style-type: none"> • штраф • позбавлення волі на строк до 6 місяців 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Крадіжка карається позбавленням волі на термін до 3 років, якщо: <ul style="list-style-type: none"> ▪ крадіжка здійснюється з церкви або іншої будівлі, що служить для здійснення релігійних обрядів ▪ особа викрадає річ, важливу для науки, мистецтва або історії; річ, яка експонується публічно або знаходиться в загальнодоступній колекції ▪ особа здійснює крадіжку, використовуючи безпорадний стан іншої особи, та ін. 2. Крадіжка майна, вартість якого перевищує 300 000 €, карається позбавленням волі на строк від 1 до 10 років (ст. 128 KK) 3. Крадіжка, вчинена членами злочинної організації, карається позбавленням волі на термін до 3 років (ст. 130 KK) 4. Крадіжка, вчинена із застосуванням сили, карається позбавленням волі на строк від 6 місяців до 5 років. Якщо застосування сили призводить до тяжких наслідків або смерті, крадіжка карається позбавленням волі на строк від 5 до 15 років (ст. 131 KK)

⁴ Brottsbalk — https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/brottsbalk-1962700_sfs-1962-700

⁵ Kodeks karny — <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf>

⁶ Kodeks wykroczeń — <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19710120114/U/D19710114Lj.pdf>

⁷ Kodeks karny — <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf>

⁸ Strafgesetzbuch, § 127 Diebstahl — <https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Dokumentnummer=NOR12029671>

Федеративна Республіка Німеччина	ст. 242-248 Кримінального кодексу ⁹	Крадіжка – вилучення чужого рухомого майна іншої особи з метою його протизаконного привласнення.	<ul style="list-style-type: none"> • штраф • позбавлення волі на строк до 5 років 	<ol style="list-style-type: none"> 1. В особливо тяжких випадках крадіжка карається позбавленням волі до 10 років: <ul style="list-style-type: none"> ▪ вторгнення у будівлю, службове приміщення або інше закрите приміщення ▪ крадіжка здійснюється у вигляді промислу ▪ крадіжка здійснюється із церкви або іншої будівлі, що служить для здійснення релігійних обрядів ▪ особа викрадає річ, важливу для науки, мистецтва або історії; річ, яка експонується публічно або знаходиться в загальнодоступній колекції ▪ особа здійснює крадіжку, використовуючи безпорадний стан іншої особи, та ін. (ст. 243 КК)¹⁰ 2. Крадіжка, вчинена бандою, за допомогою зброї, з проникненням в житло, карається позбавленням волі на строк до 10 років (ст. 244 КК)¹¹ [та ін.]
Французька Республіка	ст. 311.1–311.11 Кримінального кодексу ¹²	Крадіжка – обманне вилучення чужої речі. Відповідно до ст. 311-2 КК до крадіжки також прирівнюється «нечесне вилучення енергії»	<ul style="list-style-type: none"> • штраф до 45 000 € • позбавлення волі на строк до 3 років 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відповідно до ст.311-4, крадіжка карається 5 роками позбавлення волі та штрафом в розмірі 55 000 €: <ul style="list-style-type: none"> ▪ якщо крадіжка вчинена кількома особами, які не утворюють організовану банду ▪ якщо крадіжка вчинена особою, яка має публічну владу або виконує обов'язки по державній службі ▪ якщо з крадіжкою пов'язані насильницькі дії щодо іншої особи, що не спричинили повної втрати її дієздатності, та ін.¹³ <p>Покарання збільшуються до 7 років позбавлення волі та 100 000 € штрафу, якщо крадіжка здійснена при наявності двох обставин з тих, що передбачені цією статтею. Покарання збільшуються до 10 років позбавлення волі та 150 000 € штрафу, якщо крадіжка здійснена при наявності трьох обставин з тих, що передбачені цією статтею.¹⁴</p>

⁹ Strafgesetzbuch, § 242 Diebstahl — https://www.gesetze-im-internet.de/stgb/_242.html

¹⁰ Strafgesetzbuch, § 243 Besonders schwerer Fall des Diebstahls — https://www.gesetze-im-internet.de/stgb/_243.html

¹¹ Strafgesetzbuch, § 244 Diebstahl mit Waffen; Bandendiebstahl; Wohnungseinbruchdiebstahl — https://www.gesetze-im-internet.de/stgb/_244.html

¹² Code pénal — <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006070719>

¹³ Code pénal — <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006070719>

¹⁴ Article 311-4, Code pénal — <http://bit.ly/2EX5mZp>

2. Відповідно до ст. 311-9 КК, крадіжка, вчинена **організованою бандою**, карається обмеженням волі на строк **до 15 років** та штрафом в розмірі **150 000 €**. Крадіжка карається позбавленням волі на строк до **20 років** та штрафом у розмірі **150 000 €**, якщо крадіжка супроводжується насильницькими діями щодо іншої особи¹⁵ [та ін.]

Анастасія Паршикова,
аналітик Європейського інформаційно-дослідницького центру
aparshykova@radaprogram.org

¹⁵ Article 311-9, Code pénal — <http://bit.ly/2sESKRI>